

Pijler III: Systemen op orde

Bijeenkomst Energiewet 2 juli 2020

Pijler III: Systemen op orde

Ermin Kloppenborg

Energiewet | Overzicht

Generieke doelen energiebeleid / energievoorziening

CO₂-arm

Betrouw-
baar

Betaal-
baar

Veilig

Inpasbaar
in ruimte

Pijler I

Versterkt kader voor toekomstige systeemintegratie

Pijler IV

Meer ruimte voor nieuwe markt-initiatieven

Pijler V

Meer bescherming eindafnemers

Pijler III

Systemen op orde en ondersteunend voor de energietransitie

Pijler VI

Versterking toezicht

Energiewet – algemene introductie

+

1/2/3.....

-

4. Beoogde wijzigingen: in 6 pijlers

I: Versterkt toekomstkader

II: Energiedata als grondstof

III: Systemen op orde

IV: Ruimte nieuwe initiatieven

V: Meer bescherming

VI: Versterking toezicht

Pijler III: Systemen op orde en ondersteunend voor de energietransitie

Systemen: de elektriciteits- en gasnetten

Inhoud landt in hoofdstuk 3 van de Energiewet: *Beheer van Energiesystemen*

Veel bestaande bepalingen blijven ongewijzigd

Veel wijzigingen als gevolg van nieuwe, Europese regels

Een overzicht van hoofdstuk 3: *Beheer van Energiesystemen*

Blok 1: *Inrichting systeembeheerders en infrastructuurgroepen*

- Aanwijzing & certificering
- Gesloten distributiesystemen, directe lijnen en overige “netten”
- Inrichtings- en transparantievereisten
- Specifieke regels voor de infrastructuurgroep

Blok 2: *Taken van systeembeheerders*

- De aansluit- & transporttaak
- Nieuwe taken voor systeembeheerders voor elektriciteit (Richtlijn 2019/944)

- Alle, andere taken

Blok 3: *Tariefregulering*

- Tariefreguleringsproces
- Belangrijkste uitgangspunten tarievenstructuur
- Grondslag voor nadere regels tarievenstructuur bij AmvB
- Tarieven voor tijdelijke taken, en experimenten, gesloten distributiesysteembeheerders
- Tariefregulering voor het net op zee

Focus van deze presentatie: *geelgedrukt*

Blok 1: Inrichting systeembeheerders en infrastructuurgroepen

- Aanwijzing & certificering
- Gesloten distributiesystemen, directe lijnen en overige “netten”
- Inrichtings- en transparantievereisten
- Specifieke regels voor de infrastructuurgroep

Blok 2: Taken van systeembeheerders

- De aansluit- & transporttaak
- Nieuwe taken voor systeembeheerders voor elektriciteit (Richtlijn 2019/944)

- Alle, andere taken

Blok 3: Tariefregulering

- Tariefreguleringsproces
- Belangrijkste uitgangspunten tarievenstructuur
- Grondslag voor nadere regels tarievenstructuur bij AmvB
- Tarieven voor tijdelijke taken, en experimenten, gesloten distributiesysteembeheerders
- Tariefregulering voor het net op zee

Vragen!

- Stel je vragen in de Q&A (zie knop beneden)
- Vragen kunnen natuurlijk over alle onderwerpen gaan (binnen Pijler III)
- In verband met de tijd selecteren we de meest populaire onderwerpen en vragen
- Let op! U kunt vragen van anderen “liken”
- Als uw vraag niet aan bod komt: e-mail Energiewet@minezk.nl of E.H.Kloppenborg@minezk.nl

Aansluiten & transporteren (elektriciteit)

- Waarom moeten de regels veranderen?
 - Schaarste van transportcapaciteit belemmert de effectieve uitbreiding van het aandeel hernieuwbare elektriciteit
 - Interactie tussen Europese regels, nationale jurisprudentie en nationale regelgeving kan leiden tot onhoudbare situaties
 - Onduidelijkheid bij stakeholders over rechten en plichten van systeemgebruikers en systeembeheerders
- Wat is het doel?
 - Een helder wettelijk kader voor systeembeheerders en systeemgebruikers, duidelijke rechten en plichten
 - Ruimte voor “onconventionele” oplossingen die bijdragen aan het (sneller) ontsluiten van hernieuwbare elektriciteitsproducenten
 - Het beperken van maatschappelijke kosten

Aansluiten & transporteren (elektriciteit)

- Een duidelijk kader voor aansluiten en transporten vereist het bijeen brengen van uiteenlopende beleidsmatige onderwerpen:
 - Herijking van het recht op aansluiting: voorstel deze meer te koppelen aan de beschikbaarheid van transportcapaciteit (zie ook de Kamerbrief van 8 juni 2020), aansluittermijnen, opknipverbod
 - Ruimte voor nieuwe aansluitmodaliteiten: cable-pooling, “zachte” transportrechten
 - Meer transparantieverplichtingen voor systeembeheerders: meer informatie voor marktpartijen over beschikbare capaciteit
 - Regels rond congestiemanagement: in aanvulling op Europa
 - Wettelijke basis voor de inzet van “flexibiliteit” door systeembeheerders: aansluiting bij het Europese kader (Elektriciteitsrichtlijn 2019/944) en werkgroep “Verzwaren, tenzij”
 - Mogelijk, aanpassingen aan het investeringsplan: is koppeling met, bijv., de Regionale Energiestrategieën sterk genoeg?
 - Mogelijk, enkele regels in de (tarief)regulering: ACM heeft zelf ook ruimte voor aanpassingen

Kader takenpakket voor systeembeheerders voor elektriciteit (Richtlijn 2019/944)

- De herziene Richtlijn Elektriciteit (2019/944) bakent het toegestane takenpakket van systeembeheerders voor elektriciteit (!) af
- Deze bepaalt: *systeembeheerders verrichten in beginsel alleen activiteiten die expliciet genoemd zijn in de Richtlijn Elektriciteit (2019/944) of de Verordening Elektriciteit (2019/943), of die “nodig zijn voor [...]systeembeheerders om aan hun verplichtingen krachtens de Richtlijn en Verordening te voldoen”*
- Specifieke regels en taken uit de Richtlijn Elektriciteit:
 - Expliciete taak: inkoop van “ondersteunende diensten”
 - Expliciete taak: inkoop van flexibiliteit als alternatief voor netverzwaring
 - Verbod op activiteiten rond elektriciteitsopslag, tenzij...
 - Verbod op activiteiten rond laadinfrastructuur

Poll: *Elektriciteitsopslag door systeembeheerders*

- De Elektriciteitsrichtlijn geeft lidstaten de keus om systeembeheerders voor elektriciteit toe te staan activiteiten te ontplooiën rond elektriciteitsopslag, of dit te verbieden.
- Als een lidstaat dit toestaat, moet ACM dergelijke activiteiten per geval beoordelen en dit alleen toestaan als (o.a.) marktpartijen daar geen interesse in hebben.

Poll: Elektriciteitsopslag door systeembeheerders

Het Ministerie van EZK moet activiteiten van systeembeheerders voor elektriciteit rond elektriciteitsopslag...

1. ... wettelijk toestaan, dit zal vaak nodig zijn;
2. ... wettelijk toestaan, ook al verwacht ik dat de markt de meeste investeringen oppikt;
3. ... wettelijk verbieden, marktpartijen hebben voldoende interesse in deze activiteit.

Tariefregulering: *belangrijkste uitgangspunten*

- Uitgangspunt is dat systeembeheerders tarieven in rekening brengen op twee manieren:
 - In beginsel, via de reguleringsmethode, waarbij zij worden vastgesteld door ACM, dit zijn “standaardtarieven”
 - Op basis van een door ACM vastgestelde berekeningsmethode, voor aangewezen “maatwerktaken” met desgevraagd ex-post toetsing door ACM
- Materieel geen grote wijziging, wel transparanter en meer in lijn met Europa
- De Energiewet bevat een grondslag voor uitwerking van de tarievenstructuur bij AmvB
- De AmvB bevat de tariefstructuur voor standaardtarieven in grofweg drie categorieën:
 - Tarieven gerelateerd aan het aansluiten
 - Tarieven gerelateerd aan meten bij kleinverbruikers
 - Tarieven gerelateerd aan transporteren, beheren en alle andere “niet-maatwerktaken”
- Impliceert minder keuzes in technische codes, meer in AMVB

Tariefregulering: AmvB tarievenstructuren

- De AmvB tarievenstructuren wordt op een later tijdstip uitgewerkt
- Veel in de tarievenstructuren blijft ongewijzigd
- Een aantal mogelijke wijzigingen:
 - Ruimte creëren voor afstappen van het “capaciteitstarief” bij kleinverbruikers (op termijn)
 - “Cascade” bij elektriciteit: één of tweerichtingsverkeer?
 - Remt een capaciteitstarief inzet van flexibiliteit en/of werkt deze verstorend voor inzet op de balanceringsmarkt?
 - Speciale tarieven voor elektriciteitsopslag?
 - Voldoende duidelijkheid voor systeembeheerders met betrekking tot investeringen van DSB’s ten behoeve van groen gas?
 - Is een cascadesystematiek voor kosten van GTS wenselijk?

Vragen – via de Q&A functie!

**Let op! U kunt vragen van andere deelnemers
“*liken*”**

